

Bianca Pannekoek

is teammanager HU
Bibliotheek bij
Hogeschool Utrecht

Gepersonaliseerd leren

De huidige trend binnen het onderwijs is het gepersonaliseerd leren. Overall kom je het tegen als onderwijsthema of speerpunt. In grote lijnen zou je kunnen zeggen dat het onderwijs op maat is waarbij de leerling de regie heeft. Toch is er geen eenduidige definitie te geven voor gepersonaliseerd leren. Per onderwijsomgeving vraagt dit om een eigen invulling. De leerling krijgt ruimte om te werken aan eigen doelen en heeft hierbij het volledige eigenaarschap. In deze uitgave worden concrete proces- en ontwerp tools geboden om een schooleigen visie, inhoud en definitie te ontwikkelen ten aanzien van het gepersonaliseerd leren. Nadat de betekenis van gepersonaliseerd leren is neergezet, volgt de visie. In dit deel komen ontwerp vragen voor gepersonaliseerd leren aan de orde. In het laatste hoofdstuk worden voorbeeldmodellen getoond die aansluiten bij veranderingsprocessen naar gepersonaliseerd leren. Dit thema nodigt uit tot verdieping door middel van de sleutelvragen en sleutelgedachten. Daarnaast zijn er actiesleutels die verwijzen naar concrete werkvormen of teamactiviteiten.

Gepersonaliseerd leren in een notendop

Michel van de Ven
Helmond, *Onderwijs Maak Je Samen*,
2017, 96 pp.
ISBN 9789079336234, € 19,95

★★★★★

Kind en echtscheiding

Eindelijk is er een Nederlandse vertaling verschenen van het boek *Putting children first: Proven Parenting for Helping Children Thrive Through Divorce* uit 2010. Het thema kind en scheiding is ook in deze tijd een belangrijk onderwerp binnen de opvoeding. Een opvallend kenmerk van de beschreven strategie is dat men niet direct uitgaat van alleen maar negatieve effecten van een scheiding, maar vindt dat kinderen juist met passende hulp er sterker en veerkrachtiger uitkomen dan voor de scheiding. Een positieve inbreng van de ouders of het emotioneel intelligent ouderschap is hierbij essentieel. Dit boek vertelt hoe er met kinderen gepraat kan worden over de veranderingen van een scheiding in een gezin en geeft daarvoor ouders inzicht in de gevoelens van kinderen. Er is aandacht voor wat de blijvende gevolgen van een scheiding zijn en welke uitdagingen er zijn bij het aangaan van een nieuwe relatie. Een belangrijk onderdeel van het interventieprogramma is het ouderschapsplan, welke is ingedeeld per ontwikkelingsfase van het kind. Een praktisch boek voor ouders, maar ook voor leerkrachten.

Kinderen op de eerste plaats

JoAnne Pedro-Carroll
Amsterdam, *Nieuwezijds*, 2017,
351 pp.
ISBN 9789057124754, € 24,95

★★★★★

Onderwijsinnovatie

Onze in snel tempo veranderende samenleving heeft zeker zijn impact op het onderwijs van morgen. De duurzame en digitale samenleving geeft andere perspectieven en vraagt ook om andere vaardigheden binnen het basis- en voortgezet onderwijs. Probleemoplossend vermogen, creativiteit en een houding voor een leven lang leren zijn hier zeker onderdeel van. Na een vliegende start, waarin op hoofdlijnen de ontwikkelingen in het onderwijs en initiatieven worden besproken, komt aan de orde wat leerlingen vandaag de dag moeten leren en weten en wat voor soort kennis van belang is. De betekenis van leren en de voorwaarden hiervoor, zoals intrinsieke motivatie en zelfsturing, zijn van belang om een volgende stap te kunnen zetten. Hierbij wordt ook de veranderende rol van de leerkracht meegenomen, zoals die van onderzoeker, ontwerper van leerprocessen, coach en teamplayer. Samenwerken, leren en ontwikkelen in een professionele leergemeenschap is een basisvoorwaarde voor toekomstgericht onderwijs. Sprekende voorbeelden van enkele innovatieve scholen met kansrijke onderwijsvisies passeren de revue.

Leren voor morgen

Anje Ross, Myriam Lieskamp en
Henderijn Heldens
Huizen, *Pica*, 2017, 256 pp.
ISBN 9789492525086, € 39,95

★★★★★